

תוספת שבת

יורד לדפוס

קובץ עלוני
תוספת שבת
לשנת תשפ"ה
ניתן לקבל קבלה
לפי סעיף 46

זמני הדלק"נ שבת פרשת חיי שרה

ירושלים: 4:05 מוקדם: 3:55
בני ברק: 4:19 מוקדם: 4:09
מודיעין עילית: 4:13 מוקדם: 4:03
חיפה: 4:10 מוקדם: 4:00
טבריה: 4:07 מוקדם: 3:57

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

דברים במעלת לימוד התורה בימי שישי ובלילות שבת ובמוצאי שבת הארוכים של שעון חורף ממרן המשגיח הגה"צ רבי דב יפה זצוק"ל לרגל היארציט י"ט חשוון - מאחד מתלמידיו.

לכן לא גדלים בתורה

הגאון ר' חיים שמואלביץ זצ"ל היה אומר: הסיבה שבדור שלנו בני הישיבות אינם מצליחים כל כך לצמוח לשיעור קומה של 'גדלות', נובעת מאי ניצול מספיק של ימי שישי ושבת קודש.

בזבזו עשרים שנה מהחיים

רבנו החפץ חיים זצ"ל היה אומר: לו יצויר שאדם יחיה שבעים שנה והוא ילמד בהתמדה כל הזמן חוץ מימי שישי ושבת, הרי יוצא שחסרים לו כעשרים שנה מחייו!!! וכי אפשר לזלזל בעשרים שנה מהחיים?... וניחא אם ימי שישי ושבת היו מחוץ למכסת החיים של "ימי שנותינו בהם שבעים שנה", אך מה נעשה והם בכללם!? ואנו הרי מבקשים מהקב"ה "אחת שאלתי מאת ד'... שבתי בבית ד' כל ימי חיי" - האם אנו לא כוללים בזה גם את ימי שישי ושבת?!

בתחבולות תעשה לך מלחמה

הנה בימי שישי ושב"ק של שבתות החורף, בעיקר בלילות שבת ומוצש"ק שהם ארוכים במיוחד, יש מאות רגעים שאפשר לנצלם, ויש לחפש עצות ותחבולות שהזמן היקר לא יבוזבז לבטלה. אחד האמצעים שיכולים להועיל מאוד בחיזוק סדרי הלימוד של יום שישי ושב"ק, שיקבע לעצמו איזה שהוא הספק או לימוד מסויים לימים אלו, וכן יועיל לקבוע חברותא מיוחדת ליום זה. ואפשר גם לחזור על מסכתות ישנות, או ללמוד מסכתות חדשות.

להמשיך על עצמו אור השבת

דבר מאוד תועלת וחושוב, להתחיל את השבוע בצורה טובה כמאמר החכם מכל אדם "טוב אחרית דבר מראשיתו", שאם הראשית טובה יש לה כח גרירה... ולכן במוצש"ק כיון שזה ראשית השבוע יש בכוחו לרומם את כל השבוע! וכדאי להתחיל ללמוד מיד בצאת השבת, וע"י שאדם מתחיל כך את השבוע, הוא גם ממשיך על עצמו את "אור השבת" שהקדושה של שבת תמשך לשאר ימות השבוע! (טוב הדבר שהבחורים לא ילכו בכלל לחדר לאחר הבדלה, כדי להניח את הכובע והחליפה וכדו' אלא מיד להתחיל ללמוד! וגם מי שמוכרח יש לו להשתדל לחזור מהר ככל האפשר לביהמ"ד.)

ארוכה מני ים

מוצאי השבתות שבימות החורף ארוכים במיוחד, ויש בהם מאות רגעים שאפשר לנצל... ויש לחפש עצות היאך לנצל את הזמן הזה, כגון ע"י חברותא או לייחד משהו ללמוד בזמן זה, וב"ה התורה היא מאוד מגוונת - ויש מספיק מה ללמוד. ומכיון שלצערנו ישנם הרבה שמתרפים בזמן זה - שייך לומר בזה "אם ראית זמן שמתרפים בו מן התורה, עמוד והתחזק ואתה נוטל שכר כולם!!!"

להרבות בלימוד ביום שישי

איתא בזוה"ק, ששבת קודש היא 'יומא דאורייתא' לפי שהתורה ניתנה בשבת. ומכיוון שכך, ההכנה הנאותה ל'יומא דאורייתא' היא על ידי לימוד תורה ביום שישי. זאת ועוד, כפי שיתבאר להלן, יום שישי הוא אחד מזמני התשובה, ובודאי שביום תשובה ראוי להרבות בלימוד התורה הקדושה. בנוסף, יש ללימוד ביום זה חשיבות מיוחדת, מחמת היותו משמש כהכנה ראוי לקלוט את השפעותי הרוחניות של שבת קודש הממשמשת ובאה. ואולם היצה"ר שידוע את המעלה והחשיבות של הלימוד ביום זה, משתדל מאוד שנתרפה בזמן זה מן הלימוד. ואשר לו לב מבין, ומשתדל לנצל זמן יקר זה ללימוד התורה הקדושה יזכה לסיעתא דשמיא גדולה בלימוד!

רווחים רבים ועצומים

יעשה אדם חשבון עם נפשו, הדברים הגדולים שמרוויח כאשר מתחזק ולומד כראוי בימי שישי: א. עצם הלימוד מזכה ברבבות מצוות, ב. הרי זהו זמן שרבים המתרפים בו מן הלימוד, ונמצא נוטל שכר כולם, ג. מרוויח את המעלה שאינו עושה הפסק ברצף הלימוד, וכידוע בשם כמה גדולים שזהו עיקר גדול בהצלחה בתורה, ד. לימוד זה הוא גם כהכנה לשבת, שע"ז מכין את עצמו ביותר לקבל את אור השבת.

ולכן אם נתבונן, מדוע ישנם מקומות שיש בהם רפיון בלימוד התורה בימי שישי ושבת קודש? נראה דאין זה אלא משום ש"היצה"ר מבין" והוא יודע את החשיבות הגדולה של הלימוד בזמן הזה, ולכן נלחם לבטלנו מכך! כפי שאמרו חז"ל "כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו", ונכלל בזה גם כל מה שעניינו גדול, שהיצה"ר משתדל ביותר בענין זה שלא ינצלו כראוי.

הפסדים גדולים

אם היו לאדם עיניים לראות, - היה רואה שכאשר אינו לומד ביום שישי הוא מקבל מהות אחרת - פחותה יותר! [וכך הוא בכל פעם שבטל מהתורה, וכש"כ כשזה כמעט יום שלם!] ועוד יש לדעת כי המתבטל [ביום שישי] גורם לעצמו שיבואו עליו ביטולים נוספים, כמש"כ באבות (פ"ד מ"ב): "אם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה כנגדך."

עומדים לפני יום עם קדושה עצומה

לפעמים בלי שימת לב, יום שישי אחה"צ יכול להיות יותר גרוע מכל יום, ולצערנו רבים רואים את זה כדבר טבעי, והאמת היא שצריך להיות כמו בערב יום הכיפורים שכולם נמצאים תחת הרושם של יוה"כ הממשמש ובא, כך צריך להיות גם לגבי שבת, [שמבחינה מסוימת קדושתה חמורה יותר, שהיא בסקילה ויוה"כ בכתר]. שכבר ביום שישי נעמוד תחת הרושם של יום השבת הקרב ובא - שנמצאים כעת לפני יום עם קדושה עצומה!!

הנהגות נפלאות לשבת קודש ממרן המשגיח הגה"צ רבי דב יפה זצוק"ל

קדושת השבת

שאלתי למשגיח זצוק"ל בתחילת זמן חורף מה שרבים שואלים: דהנה היה לנו עד עכשיו ימים כל כך מרוממים [אלול, ר"ה, עש"ת, יוה"כ, סוכות, הו"ר, שמח"ת], ומה יהיה כעת?... הביט עלי המשגיח בתימהון ואמר: הרי זוכים אנו כל שבוע - בשבת קודש...!!!, והוסיף: הנה מרן הגר"ס זצ"ל התבטא: גם אילו היה יוה"כ בא פעם אחת לשבעים שנה - - היה זה אושר נפלא מאין כמוהו. כך גם י"ל, דאילו היינו זוכים לשבת קודש אפילו רק אחת לשבעים שנה - גם זה לבד היה אושר גדול בשבילנו, וכל שכן כאשר אנו זוכים לה בכל שבוע.

והוסיף: השבת משרה בנפשו של האדם מישראל רגשות יקרים ונעלים מאוד... ועל ידי הקדושה המושפעת עלינו ביום זה, אפשר להתקרב יותר אל השי"ת, להרגיש יראת ד', ולזכות להרבה דברים גדולים...! וכן יש בו מצוות יותר מבימות החול.

אמרתי פעם למשגיח שבעבר לא היו ספרים המדברים בשבחה ומעלתה של שב"ק, וב"ה כיום יש הרבה ספרים. והמשגיח מצא לנכון לעורר אותי שתחילה יש ליתן לב לאשר לפני, ואמר: כתוב בתורה "ויברך אלוקים את יום השביעי ויקדש אותו", וכן אנו אומרים בתפילה, "וקדשתו מכל הזמנים" הלא באמת שמילים אלו לבד מספיקות ללמד אותנו מהי השבת, ואם תחשוב ותתבונן בזה, אזי תבין כמה גדולה מעלת השבת. וא"כ לשם מה צריך ספרים?! קודם כל תתבונן היטב לבד שוב ושוב במה שכתוב "וקדשתו, לא סתם אלא - מכל הזמנים"!!! ואמר "תדע לך, שישנם צדיקים שהרגישו בשבת קודש דביקות עליונה... עד כדי שהיה קשה להם לפרד משבת... ובאמת כולנו יכולים להגיע לכך!

השמחה והעונג בשמירת שבת

אצל מרן המשגיח זצוק"ל היה אפשר לראות בחוש את ההנאה הגדולה שיש לו מהמצוה של שמירת השבת. בהזדמנות תו"כ ששוחח עימי על שב"ק רימז כי בשב"ק מזכיר לעצמו כל הזמן 'שבת היום'... ונזהר מראש כל הזמן שחלילה לא יכשל באיסור כל שהוא, אך לא די בזה, אלא שהוא גם נהנה ושמח בזה שנזהר כל הזמן שלא להכשל...!!! ביטוי לכך ניתן כאשר עבר פעם בשב"ק עם נכדו הצעיר הטה עצמו לכיוון המעלית, ואמר בשמחה: אילו היה יום חול היינו עולים במעלית, וכעת זכינו שהיום שבת קודש, לכבוד השי"ת אין אנו עולים במעלית... וכך היה מורה על עוד דברים: הנה אילו היה זה יום חול היינו עושים... אבל כעת זוכים אנו לשמור שבת ולא לעשות פעולה זו וזהו שמחה גדולה עבורנו לשמור ע"ע בכל רגע שלא להכשל. וסיפר שהיה גוי שרצה להתגייר, ושאלו למה לך, הרי יש לך כבר עוה"ב משבע מצוות בני נח? והשיב: אני רוצה גם "עולם הזה", ואת זה יהיה לי רק אם אתגייר ויהיה לי שבת קודש...!

הכנת הגוף והנפש לשבת

מלבד מה שהיה המשגיח מכין עצמו בכמה אופנים לכל דבר מצוה שבתות ומועדים, היה כבר מתמלא בהתרגשות קודם שבא הדבר לידו. באחד הפעמים שהגעתי לביתו ביום חמישי בערב, ראיתיו יושב בחדר הלימוד לבדו, וחוזר לעצמו פעם אחר פעם ברגש כשהוא אומר ומשנן לעצמו "ושמרו בני ישראל

את השבת... ושמרו... לעשות את השבת"... וגו', ואח"כ כאשר נכנסתי פנה אלי בהתרגשות ואמר: לא פשוט מה שאנו זוכים... שעוד מעט שוב יהיה לנו שבת...! ושוב המשיך אח"כ לומר - "ושמרו" עם הפירושים שנאמרו על כך.

המשגיח היה נוהג להטיב הנרות בכל ערב שבת. וכן הקפיד לסדר לכבוד שבת את הספרים הרבים שנערמו על שולחנו במשך השבוע, והיה מתחיל בכך כבר ביום חמישי. תמיד עומד לנגד עיני איך שהחל לסדר את הספרים כרגיל, וכדרכו בקודש לנסות לייעל כל דבר, החל לעשות זאת במהירות כזאת שלא הייתה מביישת כל אדם צעיר... כמו"כ היו עוד דברים שכבר בבוקרו של יום חמישי השתדל להכין, וכפי שהיה מגחך על כך באומרו: שישנם כאלו שנראה עליהם כאילו הם קיבלו באופן פתאומי מברק סמוך לשבת, שתכף תבוא שבת, וכי לא ידעו כבר מקודם ששבת תבוא בסוף השבוע?!

אמר המשגיח: על כל אחד להכין עצמו להיות כלי - כדי לקבל השפע המושפע בשבת! וזאת, על ידי שמאוד רוצה... וכן על ידי עצם זה שמכין עצמו כדי לקבל! וגם יוסיף להתפלל במשך השבוע כדי לזכות לזה.

וללא הרף היה מעורר ע"כ שאין להסתפק רק בעבודה הקלה יותר לנקות רק את הבית לכבוד הבורא ית"ש, אלא גם ובעיקר, לנקות את הנפש מבלויי הסחבות של חלאת העוונות. כי לכבודו של מלך מלכי המלכים היודע חדרי לב, צריך להוסיף לבד מהנהנין הגשמי גם את ניקיון הנפש! [לפשפש במעשים ולהתבונן איך אני בתפילה ובלמוד וכו' ולקבל לתקן מה שצריך, ואם יעסוק בכך אפילו מעט - הרי זה משובח!] ועי"ז תוכל לשרות עלינו קדושת השבת.

הציפיה והגעגועים לשבת

בעת רצון אמר המשגיח בלהט קודש כאשר שפתיו נוטפות מור... "יש מצוה להתגעגע לשבת קודש. "מה יש להתגעגע?" אתה שומע? בשבת אנו זוכים - לטבול בקדושת שבת... נזהרים ממלאכות, וכל הזמן מרויחים רווחים גדולים! מרגישים יותר קרובים לקב"ה, וכמו"כ יש לצפות - מצד הקדושה שהשבת מקדשת את האדם, ומשום ריבוי המצוות שיש בה, ושהיא שקולה ככל המצוות, ובפרט שעל ענין השבת כתוב שהקב"ה אומר "אתם עדי"... שעל ידי השבת אנו מעידים שהקב"ה ברא את העולם!

ולכך אנו מצפים ומתגעגעים - במשך כל השבוע...! וגם שכבר עצם הציפיה לשב"ק, נותנת לנו יותר קדושה!

והוסיף המשגיח: שעל ידי שאנו חפצים ומצפים לשבת, זוכים לקלוט יותר את קדושת השבת ואת השפעותיה! ושככל שאדם רוצה ומשתוקק יותר לשבת קודש - - כך תחול עליו יותר קדושת השבת!!!

בכל ערב שבת קודש, היה רבנו המשגיח זצוק"ל מתמלא בשמחה גדולה, ממתין ומצפה לביאת שבת המלכה, באומרו פעם אחר פעם "בואי כלה, בואי כלה" - "חסדי ד' שיש לנו את המתנה הזאת כל שבוע!! יום השבת שעליו נאמר: "וברכתו מכל הימים... וקדשתו מכל הזמנים"... וכו'.

כאשר פגש המשגיח אחד מנכדיו בער"ש, שאלו כממתיק סוד: האם אתה יודע מי צריך להתארח אצלנו היום?? זה מישוהו שלא היה אצלנו מעולם ואז אמר כי בעצם השבת קרויה 'כלה', ובכל שבוע יש לנו כלה חדשה...

והיה פעם שהמשגיח אמר בשיחה בישיבה ביום רביעי: "עוד יומיים מגיע יום שעוד לא היה כמוהו... שבת קודש..."! וא"ת הרי כבר היה הרבה שבתות? ע"ז הביא את דברי הגאון ר' צדוק הכהן מלובלין שאומר ש"השבת קרויה 'כלה' - שהוא מושג של התחדשות כלפי החתן, משום שלכל שבת ישנן השפעות ייחודיות שלא היו באף אחת מהשבתות שקדמו לה, "בכל שבת משיג כל אחד חשק מחודש לעבודת ד' יתברך, וזה נקרא בחינת כלה כמו שמצינו בגמ' (מועד קטן כ"ה ב) ככלה חדשה".

קבלת שבת

כאשר הוצרך פעם המשגיח לנסוע לשבת למקום רחוק, כבר באמצע השבוע נתן דעתו על התפילת מנחה והקבלת שבת כראוי בער"ש, והתקשר לברר אם יתאפשר לו להתפלל מנחה כראוי בסמוך לשבת, כאשר יספיקו לומר את המזמור שיר ליום השבת מקודם לשקיעה, וכאשר השיבו בשלילה, החליט משו"כ להקדים את הנסיעה ליום חמישי בערב, ולהתפלל מנחה כראוי כשיספיק

קב"ש לפני השקיעה. (המשגיח היה אומר שיש ענין מיוחד להתפלל בער"ש מנחה גדולה, גם שא"א לדעת איזה עיכובים יהיו. ועוד מפני שהיא התפילה האחרונה של חול, חשוב לדאוג להתפלל במתינות וברוממות. המשגיח התנגד מאוד שלא יעשו מניינים למנחה [קצרה] בער"ש יותר מאוחר מעשרים דקות לפני שקיעה"ח, והיה יורד במיוחד לראות שמקפידים ע"ז).

ישנם אנשי מעשה שמשתדלים להרבות בתוספת שבת, כדי לזכות לכמה שיותר זמן שיש בו קדושת שבת. מלבד הרווח שמתווסף לו עוד קדושת שבת, יש בקבלת תוספת שבת מעלה נוספת שהוא מגלה בזה שהשבת לא חלה עליו בעל כרחו, אלא אדרבה, הוא חפץ בשבת, מייחל אליה ואף מרחיב את זמנה. ובזה שמראה שחפץ בקדושת שבת, הוא זוכה לתוספת השפעות מקדושת השבת.

עוד ראיתי, שששת ימי השבוע הם כנגד ששת אלפים שנה שהעולם קיים, ויום השבת הוא כנגד האלף השביעי. וכשם ששבת מתחילה מבעוד יום, כך גם האלף השביעי יתחיל מבעוד יום, ואם ישראל יהיו מזדרזים לקבל השבת מוקדם, יקדים לבוא האלף השביעי. ואף שאין בידנו לתקן את הדברים אצל כל ישראל, עכ"פ מצינו עלינו לנהוג באופן שיסיף זכות להקדמת האלף השביעי.

אנו עדים לתופעת פלא, שלעיתים תכופות מאד צצים לפתע, ברגע האחרון, מפריעים ממפריעים שונים לקבלת השבת בשעה מוקדמת. אין ספק שזה אינו מקרי אלא מעשה ידיו של היצר, אשר יודע את החשיבות העצומה שבקבלת שבת מוקדמת ולכן עושה השתדלות מיוחדת להפריע לזה.

"ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם". בפשטות, הן הציווי ושמרו... את השבת, והן הציווי 'לעשות את השבת', נסוב על שבת קודש. אך האור החיים הקדוש מפרש, ש'ושמרו...את השבת' נסוב על שמירת שבת, בעוד ש'לעשות את השבת' נסוב על העולם הבא שמכונה 'יום שכולו שבת'. וביאור הדברים, שבאמצעות קיום "ושמרו בני ישראל את השבת", אנו יוצרים את חלקינו לעולם הבא.

דעתו של המשגיח היתה שכיום יש להשתמש בשירה שמרוממת וגם מועילה לתפילה, ולכן ביקש שישירו בישיבה ב"לכה דודי" [כדי שהבחורים ירגישו בזה קצת רוממות], והשתדל בזה כו"כ פעמים, עד שלאחר זמן הושרש הדבר לשמחתו.

למשגיח היה אכפת מאוד שהיו כאלו שעמדו לפטפט בחוץ בזמן של בין קבלת שבת למעריב, והיה רגיל לשאול בנועם: שנים מקרא ואחד תרגום כבר סיימתם?! כאשר פעם העיר על כך לנער חמד, השיב לו: כבר סיימתי, אמר לו המשגיח הלא ישנם עוד מפרשים נפלאים על החומש מבלעדי רש"י.

סעודות שבת

סעודות השבת אצל המשגיח היו באווירה שמחה ומרוממת, כיאה לבני המלך, בדרך כלל המשגיח לבש חליפה ולפעמים

גם כובע, והורגש תמיד שמחה ועונג מחד, ומאידך רוממות שמתענגים לכבוד המלך כאשר ציווה! והיה מדגיש, לנוח בו ולשמוח - כדבר המלך ודתו! מה שאנחנו אוכלים ונחים, זה בגלל שכן המלך רוצה שנעשה, ואם הי"ת היה רוצה אחרת - הינו עושים אחרת, ביום כיפור ד' אומר לנו לצום אז אנחנו צמים, בשבת ד' אומר לנו להתענג -

בשב"ק בעת שאכל דבר מסויים, היה טועם רק מעט, ומתחיל לומר דברי תורה, ואח"כ היה ממשיך לאכול ולומר ד"ת לסירוגין. כאשר הגישו בסעודה מיץ שתה, ואח"כ בהמשך הסעודה כאשר באו למזוג פעם שניה - אמר שכבר יצא יד"ח עונג שבת, והסכים לשתות רק מים! והוסיף שמצוות עונג שבת היא לאכול דבר שטעים לו - אבל לא הרבה!

במשך כמה שנים זכיתי ללמוד עם המשגיח אחרי הסעודה בליל שבת כמה שעות רצופות, והיה בלימוד זה נועם ועונג מיוחד יתר על כל השבוע.

הזמירות בשב"ק

המשגיח היה אומר: השירה בשבת קודש אינה רק מחמת שיש הנאה לשיר, אלא הענין זה געגועים, להיות קרובים אל הי"ת, ולהתכוין לאהבה אותו עי"ז... מקובל לומר שהזמירות של שבת קודש שנתקבלו בישראל, נתחברו ברוח הקודש!... ואכן לנו יש הרבה מה ללמוד מהזמירות של שבת.

המשגיח עודד שבחורים ישירו בלילי שב"ק וכדו' שירי התעלות, לפי שלשירה יש כח מיוחד להלהיב את הלב ואת הרגש, אלא שהיה מבקש להשתדל שהשירה לא תהיה סתם שירה, אלא לשים לב למילים ולהכניסם אל הלב... שלא יחפשו סתם הנאה, אלא

פעם אמר את דברי האור החיים: אחד הדברים שנכללים ב"ושמרו... את השבת", הוא לצפות לשבת, מלשון "ואביו שמר את הדבר", שהיה ממתין ומצפה מתי יבא, ועוד אומר האור החיים שנכלל בזה מצוה לקבל על עצמו תוספת שבת. ויש להוסיף, שבקבלת תוספת שבת הוא מקיים את הכתוב בהמשך הפסוק "לעשות את השבת", כי בקבלת התוספת הוא עושה שבת כפשוטו, שכן הוא לוקח זמן של חולין ויוצק בו קדושת שבת.

יבחרו שירים שמעוררים לאהבת תורה, אהבת ד' וכדו'. ובוודאי שבכדי שתהיה תועלת מהשירה צריך לשים לב למילים של השיר.

פעם שאלני האם אני שר ומזמר את הזמירות בשב"ק, ואמרתי שבוודאי, אך לפעמים אין בכוחי מחמת צרידות וכדו', ואמר: מדוע להפסיד את ההתעוררות שיש בזמירות, הלא אין צורך בניגון בשביל לומר את הזמירות, לא צריך לשיר - צריך לקבל מהזמירות שבת...! ולפחות יש לומר את זה, כפי שאמרו על אחד הגדולים שלא היה שר את הזמירות, אלא היה אומר את הזמירות.

להשיב אל הלב

בסעודה שלישית נוהגים לשיר שירי הודאה ובקשה, וראוי באמת להשתדל שהשירה לא תהיה סתם שירה, אלא להכניס אל הלב הזמירות ששרים... ומפורסם הווארט שאומרים, מדוע יש המכנים את החזן טיפש - מפני שע"י השירה הוא קרוב לעולם התשובה, וממילא הוא יכול לחזור בתשובה, ואעפ"כ אינו חוזר... ויש מי שאמר שלפעמים עדיף ניגון בלי מילים, שאז כל אחד יכול לחשוב מה שהוא רוצה.

שמירת השבת

המשגיח היה מזכיר רבות את השמחה הגדולה שיש בשב"ק שבו אנו זוכים להרבה מצוות, משום שאנו צריכים להזהר בו כל רגע שלא להכשל בעשיית מלאכות - ושכל רגע ורגע כזה נחשבת למצוה, ומצטרפות לחשבון גדול...! ובהזדמנות העיר ע"כ שישנם שבשבת עלולים לפעמים לחשוב - אוי, צריך להיזהר לא לברור... אך המבט הנכון הוא: "אשרינו מה טוב חלקנו", שאנו צריכים להיזהר כל השבת שלא להכשל באיסור מלאכה, ולעשות את זה בשמחה ולא עם 'נערווין', שהרי על ידי המצוות אנו קשורים לקב"ה, ועוד, שהם מקדשות אותנו, ואנו זוכים ע"י לחיי נצח... ובפרט על ידי שאדם שומר שבת ונמנע ממלאכות, זוכה לקדושה...! כיון שהוא נמצא אז במצב שמעיד בבורא עולם, ונעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית ועי"ז גם משפיע על עצמו טובה וברכה לכל השבוע....).

בהזדמנות שח המשגיח זצ"ל: נהניתי לראות אצל אחד מב"ב שאמר לילדו לא לנגוע במוקצה, וכאשר הילד עזב את המוקצה - נשקו על מצחו. וזה באמת כמו בהר סיני, שבשעה שקבלו את התורה ואמרו 'נעשה ונשמע' הדיבור נשקם... ובעצם כיום הילדים רגישים ועדינים ופחות אפשר להעיר להם מבעבר, ורק כאשר עושים מעשים טובים צריך להדגיש אותם!

כאשר מרן המשגיח זצוק"ל ראה פעם חילול שבת ברחוב אמר בכאב: "מחלליה מות יומת"! אבל אח"כ אמר: הם בעצם אנוסים, וביאר כי אין ענין לומר על אדם שהוא לא טוב, אלא יש ענין לומר שהמעשה הוא רע, וזה בכדי שלא ישפיע עלינו לרעה, אבל למה לחשוב רע על בן אדם?! (ופעם אמר: הזועקים שבת על מחללה, יתכן שזה בכדי למחות על חילולה של השבת, וכן כדי שלא להתקרב ח"ו מהמראה של חילול השבת).

סיפר המשגיח שאחד הצדיקים ראה פעם חילול שבת והצטער

על כך, וחשב למה מגיע לו לראות דבר כזה, ואחרי שהתבונן, אמר דהנה מובא שת"ח בבחינת שבת, והיות והוא ראה פעם בזיון ת"ח ושתק ולא מחה, ממילא יש בזה פגיעה בכבוד ת"ח על כן סיבב הי"ת שהוא יראה חילול שבת...!

כאשר היה המשגיח רואה רכב שנוסע בשבת לא הסתפק רק בלסובב את ראשו או לעצום עיניו, אלא היה מסתובב עם כל גופו לצד השני ועוצם את עיניו... וכאשר נשאל על כך אמר: שעושה כן משום תוכחה - במקום לזעוק שבת על מחלליה.

שח אחד משכניו הדתיים: גם השכנים שאינם שומרים תורה ומצוות, מפני קדושתו של הרב המשגיח, בשבת קודש לא העיזו להתקרב לביתם עם הרכב... וכאשר המשגיח זצוק"ל ראה פעם אחד שצעק "שאבעס" לנהג שנסע במכונית בעיצומו של יום השבת, אמר לו המשגיח: אם אתה בא למחות בו, תאמר "שבת"... שיבין מה שאתה אומר לו !

נשאל המשגיח כיצד ניתן לנצל את יום השבת, ובפרט שישנה עייפות אחרי סעודת שבת? והשיב: השאלה היא קודם עד כמה באמת רוצים לנצל את השבת?! וכמו"כ יש לשים לב כמה אוכלים?! שאם אדם מרבה... לא יתפלא שאח"כ נופלת עליו תרדמה! עוד הוסיף ואמר: אנו רואים איך שהיצה"ר משתדל בכל הדברים לקלקל... ולכן עלינו לעשות מה שאמר אחד מעובדי ד': כמו שבמלחמה כל צד חושב מה השני יכול לתכנן, כך גם אנו צריכים לחשוב תמיד מראש, מה היצה"ר יכול לתכנן? וכבר מלכתחילה לחשוב במה הוא יכול להפיל אותנו,

משוך עבדך אל רצונך

הזכרנו שבסעודה שלישית צריך כל אחד לחשוב ולהכין לעצמו תכנית חיזוק לכל השבוע. ונראה שאפשר לכוון לכך, בפרט כאשר מזמרים "ידיד נפש", ומבקשים "משוך עבדך אל רצונך... ירוץ עבדך כמו איל" וכדו'.

אור גדול לכל השבוע

כתוב בספרים הקדושים שזמן סעודה שלישית שהוא שעת רעוא דרעיון, הוא זמן הכנה והשפעה לכל השבוע... ולכן אנו צריכים בזמן זה להכין את עצמנו לקראת השבוע החדש, וכן להתפלל ולבקש בזמן זה על הרוחניות של כל השבוע הבא. אם ננצל זמן זה כראוי, זה יכול להיות לנו - אור גדול לכל השבוע...!

מלמד על שאר הסעודות

מובא שע"י הסעודה השלישית שבה בדר"כ אדם לא כל כך רעב, ואעפ"כ אוכל, מגלה בזה גם על שאר הסעודות שאכל, שהיה זה לכבודה של השבת - ולא בגלל שהיה רעב!

ואמנם ראוי שבסעודה שניה ישים אדם על ליבו, לחשב שיוכל לאכול לתיאבון גם בסעודה השלישית. [וצריך לדעת יסוד חשוב, ששייך לשמה עם תערובת שלא לשמה. לדוגמא: אדם הולך לאכול סעודה שלישית והוא לא רעב, ואעפ"כ אוכל בשביל המצווה, אף שתוך כדי האכילה נהנה מהמאכלים ומתערב בזה גם שלא לשמה, מ"מ עיקר בואו לאכול היה לשמה].

(מחוברת היד רושמת)